

Hieronder de reactie van de Vereniging Monet op de vragen van het Ministerie van Economische Zaken in het kader van de consultatie van de Uitvoeringswet van de Europese Gigabit Infrastructuurverordening (hierna: GIA).

Vraag 1

Artikel 4, zevende lid	Uitzonderingsmogelijkheid transparantieplichting (kosten-batenanalyse)	De GIA verplicht overheidsinstanties en netwerkexploitanten om via een centraal informatiepunt bepaalde minimuminformatie ter beschikking te stellen over hun fysieke infrastructuur (bij exploitanten: buizen, masten, kabelgoten, inspectieputten, antenne-installaties etc. en bij overheidsinstanties tevens: gebouwen, daken, straatmeubilair, verkeerslichten, lantaarnpalen etc.). Deze verplichting geldt niet als de verplichting tot het verstrekken van de informatie onevenredig zou zijn op basis van een door de lidstaten uitgevoerde kostenbatenanalyse. Hoe zou u deze afweging maken?
------------------------	--	--

De mobiele operators zijn van mening dat er voor antenne-installaties al een *centraal informatiepunt* bestaat, namelijk het Antenneregister. Voor overheidsinstanties geldt dat waar het gaat om gebouwen er naar de mening van de mobiele netwerk operators (hierna: MNO's) het Kadaster volstaat als centraal informatiepunt.

In de toekomst zou – zodra een structurele uitrol van small cells aan de orde is - toegang tot een 'database' waarin straatmeubilair, lantaarnpalen, wegportalen, verkeerslichten etc. opgenomen zijn (bij voorkeur per item, x- en y-coördinaat, eigenaar, hoogte, spanning aanwezig ja/nee) bruikbaar zijn.

Vraag 2

Artikel 5, vijfde lid en artikel 6, tweede lid	Uitzonderingsmogelijkheid coördinatie en transparantieplichting (werken van beperkte omvang)	Netwerkexploitanten en overheidsinstanties moeten op grond van de GIA geplande civiele werken coördineren en transparant zijn over geplande (civiele) werken. Van deze verplichting mogen werken van beperkte omvang worden uitgesloten. Het voornemen bestaat om dit in lagere regelgeving uit te werken. Daarbij wordt op dit moment gedacht aan civiele werken die minder dan x werkdagen in beslag nemen, dan wel minder dan y euro kosten, zoals bijvoorbeeld werken die 2 werkdagen of minder in beslag nemen en die minder dan 50.000 Euro kosten. Heeft u suggesties voor de invulling van deze norm? En kunt u die onderbouwen?
--	--	---

Coördinatie van civiele werken: uit de tekst en overwegingen van de GIA valt op te maken dat coördinatie van werkzaamheden met name bedoeld is voor graafwerkzaamheden (over lange trajecten)

(glasvezelnetwerk) en niet ziet op het plaatsen van antenne-opstelpunten.

Voor zover dat wel het geval is, geldt dat de regeling in artikel 5.2 GIA voor coördinatie van civiele werken uitsluitend betrekking heeft op werkzaamheden die plaatsvinden in het kader van het bouwen van antenne-opstelpunten door overheidsinstanties en netwerkexploitanten en die geheel of gedeeltelijk met overheidsmiddelen worden gefinancierd.

Voor werkzaamheden van netwerkexploitanten waarvan de civiele werken niet geheel of gedeeltelijk met overheidsmiddelen worden gefinancierd (lees: de MNO's) geldt geen verplichting om te voldoen aan redelijke verzoeken tot coördinatie van civiele werken. Hiervoor is het niet nodig om aan de hand van artikel 5.5 GIA een vrijstelling in lagere regelgeving op te nemen. Dit zou in de Memorie van Toelichting (hierna: MvT) expliciet moeten worden opgenomen. Los daarvan bestaat bij de uitvoering van civiele werken aan of op gebouwen van overheidsinstanties als bedoeld in artikel 5 lid 2 GIA in de praktijk geen behoefte aan coördinatie voor het plaatsen van zendmasten en antenne-opstelpunten. De verordening is van toepassing voor coördinatie van civiele werken van overheidsinstanties, maar er zal door de MNO's geen gebruik van worden gemaakt.

We bepleiten dan ook dat vrijstellingen voor coördinatie van civiele werken moeten worden opgenomen in de lagere regelgeving, aangezien het bouwen van antenne-opstelpunten werken van beperkte omvang betreft, in termen van waarde, grootte of duur, of verband houden met nationale kritieke infrastructuur. Antenne-opstelpunten vormen onderdeel van de 'digitale infrastructuur' in de vorm van elektronische communicatienetwerken aangeboden door essentiële entiteiten bedoeld in artikel 8.1d en f en Annex 1 van het wetsvoorstel voor de Cyberbeveiligingswet (NIS2 implementatiewet). Voor essentiële entiteiten gaan met de invoering van de Cyberbeveiligingswet strikte beveiligingseisen gelden.

Transparantie van geplande civiele werken – in artikel 6.1 GIA is opgenomen dat elke netwerkexploitant en elke overheidsinstantie die eigenaar is van of zeggenschap heeft over fysieke infrastructuur, met het oog op onderhandelingen over overeenkomsten met betrekking tot de coördinatie van civiele werken zoals bedoeld in artikel 5, via een centraal informatiepunt minimuminformatie beschikbaar moet stellen. Artikel 6.1 GIA is evenwel niet beperkt tot coördinatie van overheidswerken (of van netwerkexploitanten) die geheel of gedeeltelijk met overheidsmiddelen worden gefinancierd.

Monet is van mening dat een vrijstelling voor transparantie van geplande civiele werken noodzakelijk is, aangezien coördinatie van civiele werken voor antenne-opstelpunten voor de MNO's niet verplicht is op grond van artikel 5.2 GIA. Deze vrijstelling kan op dezelfde gronden worden verleend als op grond van artikel 5.5 GIA, namelijk dat het gaat om informatie over civiele werken van beperkte omvang, in termen van waarde, grootte of duur, of verband houden met nationale kritieke infrastructuur.

Kortom: aangezien de regeling van artikel 5 GIA niet is geschreven met het oog op de mobiele netwerken en in artikel 6 GIA expliciet wordt verwezen naar de coördinatie van civiele werken zoals bedoeld in artikel 5 GIA, dient de regeling in artikel 6 van de GIA ook niet van toepassing te zijn op de werkzaamheden die nodig zijn ingeval van het bouwen van antenne-opstelpunten.

Wij pleiten ervoor om deze vrijstelling ook als zodanig in de MvT te benoemen.

Centraal informatiepunt - in lijn met de coördinatie van civiele werken ligt het voor de hand dat informatie omtrent de geplande aanleg van antenne-opstelpunten als nationale kritieke infrastructuur niet hoeft te worden aangeleverd aan een centraal informatiepunt op grond van artikel 6.2 GIA.

Vraag 3

Artikel 9, eerste lid	Uitzonderingsmogelijkheid vergunningplicht (VHCN uitrol)	Op grond van de GIA zijn reparatie- en onderhoudswerkzaamheden van beperkte omvang, beperkte technische verbeteringen van bestaande werken met beperkte impact en kleinschalige civiele werken niet onderworpen aan een vergunningsprocedure. Lidstaten moeten deze werken aanwijzen. Welke werken zouden hier moeten worden aangewezen? Kan hier dezelfde systematiek als bij de vorige vraag worden gebruikt dus: civiele werken die minder dan x werkdagen in beslag nemen, dan wel minder dan y euro kosten? Nota bene: de werken die zijn vrijgesteld ten aanzien van de transparantie van civiele werken hoeven niet dezelfde werken te zijn die vrijgesteld zijn van vergunning. Er spelen immers andere vragen: heeft het zin bij deze werken mee uit te rollen, respectievelijk is een vergunning nodig gezien, bijvoorbeeld, de impact van de werken op de veiligheid en de overlast die ze veroorzaken.
-----------------------	--	--

Monet stelt voor om op te nemen op de lijst van vergunning vrijgestelde werken: "Onderhoud en modernisering van antenne-installaties op bestaande opstelpunten".

In de praktijk geldt al dat het onderhoud aan antenne-installaties vergunningsvrij is. Monet is van mening dat het waarde toevoegt als dit wettelijk is vastgelegd, zodat er geen misverstand over bestaat als MNO's bijv. antennes van een volgende generatie vervangen of bijplaatsen op een bestaand antenne-opstelpunt.

Aanvullende verzoeken

In aanvulling op beantwoording van door EZ gestelde vragen, pleiten de MNO's tevens voor:

- Het inrichten van een centraal informatiepunt voor vergunningen op basis van informatiesystemen met uniforme regels, voorwaarden en procedures (nationaal consistent conform artikel 7.1 GIA) op deze wijze krijgen vergunningen voor mobiele telecommunicatie een duidelijkere positie bij gemeenten en meer aandacht bij de toetsing hiervan.
- Verkorting van de doorlooptijden voor vergunningen en instemming van twee maanden naar vier weken (zonder verlengingsmogelijkheid, behoudens zwaarwegende omstandigheden) conform artikel 7.5, 7.6 en 7.12 GIA, in te vullen in lagere regelgeving.
- Uitvoering van artikel 7.9 GIA (kostendekkende leges) door middel van het opnemen van een wettelijke grondslag voor het stellen van nadere regels.
Kosten voor leges voor zendmasten variëren enorm per gemeente. De in rekening gebrachte leges lijken niet gebaseerd te zijn op de daadwerkelijk gemaakte kosten Dit blijkt onder meer uit het feit, dat een gemeente leges bepaalt op basis van de hoogte van de mast of de kosten van het bouwwerk.

- Vrijstelling van het plaatsen van antenne-installaties van minder dan 7 meter (thans 5 meter) als 'kleinschalige civiele werken van beperkte omvang' van de vergunningsplicht. Dit geeft de mobiele operators meer mogelijkheden om invulling te geven aan de wens van gemeenten en gebouweigenaren om antennes op een dak te centraliseren.
- Beperking of harmonisatie van de participatiegraad voor het plaatsen van vergunningplichtige zendmasten en antennes van meer dan 7 meter tot een kennisgeving om te voorkomen dat de administratieve last in stedelijke gebieden voor zowel gemeenten als mobiele operators beperkt blijft en de doorlooptijden van vergunningen niet nog langer worden.
- Toegang tot fysieke infrastructuur moet geschieden onder redelijke en billijke voorwaarden. Een verwijzing naar de uitspraak van de Autoriteit Consument en Markt (ACM/UIT/626726) ontbreekt in de MvT.
Bij de vaststelling van billijke en niet-discriminerende voorwaarden en vergoedingen neemt de ACM de connectiviteitsdoelstelling uit de Telecomcode als uitgangspunt. De ACM ziet in dit verband een zwaarwegend maatschappelijk belang dat er voldoende aanbod van antenne-opstelpunten blijft, zodat er voldoende netwerkdekking en capaciteit gerealiseerd kan worden.
In dit besluit heeft de ACM voor de onderwerpen die partijen aan haar hebben voorgelegd vastgesteld welke voorwaarden - in gezamenlijkheid - als billijk en non-discriminatoir hebben te gelden. Het is aan partijen om dit in een overeenkomst uit te werken. Deze voorschriften zien onder meer op volgende onderwerpen: blootstellingslimieten, de ingezette netwerktechnologie, virtuele onderhoud, de duur en beëindiging van de overeenkomst, de huurprijs en aanvullende vergoedingen en buitengerechtelijke kosten.

Naarden, 1 augustus 2025

Rob Bongenaar

directeur